

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργίου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρρησίαν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ἀπαρτίζας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστοῦ καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς κατὰς.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ

Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς
καὶ εἶνε προπληρωταί δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἐναντὶ Χρυσόσπηλαιωτίσσης

Περίοδος Β'.—Τόμ. 4^{ος}.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Αὐγούστου 1897

Ἔτος 19^{ον}.—Ἀριθ. 35

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

(Συνέχεια· ἴδε Σελ. 264)

Ἡ σύλληψις τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας, τοῦ κυρίου Πασκιέ, ἐξετέλεσθη ἄνευ τῆς ἐλαχίστης δυσκολίας. Ὡδηγήθη ἀμέσως εἰς τὴν Φόρσαν καὶ μετ' ὀλίγον οἱ δύο στρατηγοὶ ἐπαρουσιάσθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σαβαρύ, δουκὸς τοῦ Ροβίγου, τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Ἀστυνομίας.

— Σὲ συλλαμβάνομεν! εἶσαι πολὺ εὐτυχής, διότι πίπτεις εἰς τὰς ἰδικὰς μας χεῖρας, τῷ εἶπεν ὁ Λαχωρῆ, ὁ ὁποῖος ἦτο ἄλλοτε συνάδελφός του εἰς τὸν στρατὸν καὶ τον μετεχειρίζετο μὲ μεγάλην οἰκειότητα.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ δούξ τοῦ Ροβίγου δὲν ἐφαίνετο ἐννοῶν,

— Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέθανε, τῷ εἶπεν· ἐφονεύθη ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Μόσχας τὴν 8 Ὀκτωβρίου. Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις δὲν ὑφίσταται πλέον καὶ ἡ Γερουσία ἀνεκήρυξε τὴν Δημοκρατίαν.

— Καλὲ τί παραμύθια εἶν' αὐτά! ἀνέκραξεν ὁ Σαβαρύ. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέθανε! Τὴν 8 Ὀκτωβρίου! Ἄμ, ἐγὼ ποῦ ἔχω ἐπιστολὴν του, χρονολογούμενην ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς 8 Ὀκτωβρίου;

— Μπᾶ! καὶ τί μὲ τοῦτο;

— Τελοσπάντων, θά μας ἀκολουθήσετε μὲ τὸ καλὸ, ἢ θέλετε νὰ μεταχειρισθῶμεν βίαν; ἠρώτησεν ὁ Στρατηγὸς Γκυδάλ παρεμβαίνων καὶ ἐγγίζων μὲ τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους του τὸ στήθος τοῦ στρατηγοῦ.

— Ἦλθατε λοιπὸν εἰς τὸ σπίτι μου διὰ νὰ διαπράξετε ἀτιμον καὶ ἀνανδρον δολοφονίαν; ἀνέκραξεν οὗτος.

— Ὁχι, ἀπήντησεν ὁ Γκυδάλ, δὲν θά σας φονεύσω· ἀλλὰ πρέπει νὰ μας ἀκολουθήσετε!

— Ἔστω· ἀφήσατέ με μόνον νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐνδυσθῶ.

— Ὁχι· καλλίτερα νὰ φέρουν ἐδῶ τὰ φορέματά σας.

Ἐπίτηδες ὁ Ὑπουργὸς ἐβράδυνεν ὅσον τὸ δυνατόν νὰ ἐνδυσθῇ. Ὅ,τι τῷ ἔλεγον τῷ ἐφαίνετο πολὺ παράδοξον, πολὺ ἀπίστευτον· ἤθελε δὲ νὰ κερδίσῃ καιρόν, ἐλπίζων ὅτι ἐν τῷ μεταξύ θὰ ἐπῆρχετο γεγονός τι, ικανὸν νὰ τον διαφωτίσῃ καὶ νὰ τον ὁδηγήσῃ περὶ τοῦ

ξοχὴν του, ἀπουσίαζε. Τότε ὁ γραμματεὺς τῆς Νομαρχίας τῷ ἔστειλεν ἑνα κλητῆρα, κομιστὴν ἐπιστολῆς ὑπογεγραμμένης ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Μαλέ καὶ ἀναγγελλούσης τὸν θάνατον τοῦ Αὐτοκράτορος, τὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἀνακήρυξιν τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν

«Μεταβαίνει εἰς τὸ Φρουραρχεῖον, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Πουλῶ». (Σελ. 274, στήλ. β').

πρακτέου. Ἀλλὰ τίποτε δὲν συνέβαινε· καὶ βλέπων ὅτι πᾶσα ἀντίστασις ἢ χρονοτριβὴ θὰ ἦτο ματαία, ἠναγκάσθη νὰ ἀκολουθήσῃ τοὺς ἐλθόντας νὰ τον συλλάβουν.

Ἐν ᾧ ἐγίνοντο ταῦτα, ὁ συνταγματάρχης Σουλιέ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ μικροῦ ἀποσπάσματος τῶν στρατιωτῶν του, μετέβη εἰς τὸ Νομαρχεῖον, διὰ νὰ συλλάβῃ τὸν κόμητα Φροσσώ, Νομάρχην τοῦ Σηκουάνα. Ὁ κόμης Φροσσώ, ὁ ὁποῖος εἶχε διέλθῃ τὴν νύκτα εἰς τὴν ἐ-

ἐγκατάστασιν τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ Νομαρχεῖῳ.

Τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τεμάχιον ἦτο τὸ χαρτίον, τὸ ὁποῖον ἀνεῦρεν ἡ Λουκία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ'

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΠΟΜΠΟΝΗ

Μόλις λαβὼν γνῶσιν τῆς ἐπιστολῆς, ἢ ὅποια οὕτως ἀπροσδοκῆτως περιήλθεν εἰς χεῖράς του, ὁ Πέτρος Πομπόνης ἔσπευσε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Νομαρχεῖον. Ὅταν ἐφθασεν, εὗρεν ὅλας τὰς θύρας φρουρουμένας ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Σουλιέ, ἐν ᾧ ὁ κόμης Φροσσώ, κατὰ τὰς διαταγὰς, τὰς ὁποίας εἶχε λάβῃ καὶ τῶν ὁποίων οὐδὲ κἂν ἐσκέφθη ναυμφοβητήσῃ τὸ κῦρος, προητοίμαζε τὰ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως.

— Τί θὰ πῇ προσωρινὴ Κυβέρνησις;

ἐσκέπτετο ὁ Πέτρος Πομπόνης. Τίς ἡ ἀνάγκη προσωρινῆς Κυβερνήσεως; Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέθανε! Ζήτω ὁ Αὐτοκράτωρ! — Μήπως δὲν εἶν' ἐκεῖ ὁ Βασίλευς τῆς Ρώμης; — Ὁχι! ὄχι! Αὐτὰ εἶνε ψεύματα καὶ κατεργαρίες! Κάτι τρέχει ἐδῶ ποῦ δὲν το ξέρω, ποῦ δὲν το ἐννοῶ! ἀλλὰ πρέπει νὰ το μάθω, νὰ το ἐννοήσω!

Ταῦτα σκεπτόμενος, ἐβάδιζε πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Βανδῶμης Μέγαρον, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ὡς Φρουραρχεῖον. Διερχόμενος τὴν προκυμαῖαν, παρετήρησε ζωηρὰν κίνησιν ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς γεφύρας τοῦ Σηκουάνα. Συλλογισθεὶς ὅτι ἡ κίνησις ἐκείνη ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κάποιαν σχέσιν μὲ τὸ ἀπασχολοῦν αὐτὸν ζήτημα, διηυθύνθη πρὸς ἐκεῖνον τὸ μέρος. Ἀκριβῶς μάλιστα ἐφθασεν εἰς τὴν ἄκραν, ἀνθρωπὸς τις κατήλθεν ἐξαίφνης ἀπὸ μίαν ἄμαξαν, περιστοιχιζομένην ὑπὸ στρατιωτῶν, καὶ διηυθύνθη δρομαῖος πρὸς τὸ Μέγαρον τῶν Δικαστηρίων.

Ὁ Πέτρος ἀνεγνώρισε τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἀστυνομίας. Τὸ θέαμα τοῦτο ἐκράτυεν ἐν ἑαυτῷ τὴν πεποίθησιν, ὅτι κατὰ ἔκτακτον καὶ παράδοξον συνέβαινε.

Ἦτο τῶντιν' ὁ δούξ τοῦ Ροβίγου, ὁ ὁποῖος, ἰδὼν ὅτι ἡ ἄμαξά του διήρχετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην πλησίον τοῦ Μεγάρου τῶν Δικαστηρίων, ὅπου ἤλπιζε νὰ εὕρῃ ἄσυλον καὶ προστασίαν, ἐπεχείρησε νὰ δραπέτευσθαι. Ἀλλ' οἱ στρατιῶται τὸν συνέλαβον ἐν νέου, τὸν ἐνέκλεισαν εἰς τὴν ἄμαξαν καὶ τὸν ὠδήγησαν εἰς τὴν Φόρσαν, ὅπου καὶ ἐφυλάκισθη.

Ὁ Πέτρος ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον τοῦ πρὸς τὴν Πλατεῖαν τῆς Βανδῶμης, ὅταν βλέπῃ ἕνα ἵππεά, μὲ στολὴν Αὐτοκρατορικῆς Ἀκολουθίας, τρέχοντα μετὰ μεγάλης σπουδῆς.

Ἦτο ὁ Ἐκτωρ.

Ἀναγνωρίσας τὸν Πέτρον ἐσταμάτησε καὶ τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα, μειδιῶν.

— Ποῦ πηγαίνετε τόσο γρήγορα; ἠρώτησεν ὁ ὑπαστυνόμος, νομίσας, ὅτι ἡ ἔκτακτος ἐκείνη σπουδὴ ἐσχετίζετο μὲ τὴν συνωμοσίαν, τὴν ὁποίαν ἤρχισεν ἡδὴ νὰ μαντεύῃ.

— Φέρω μίαν παραγγελίαν τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς Αὐτοκρατορίας πρὸς τὸν χρυσοχόον τῆς.

— Μπα! ὥστε λοιπὸν ἡ Αὐτοκρατορία δὲν ἤξεύρει τίποτε;

— Τί; τί νὰ ἤξεύρῃ; ἠρώτησεν ὁ Ἐκτωρ, τώρα μάλιστα παρατηρῶν τὴν ταραχὴν τοῦ φίλου του.

— Λέγουν, ἀπήντησε χαμηλοφώνως καὶ μὲ κάποιον δισταγμὸν ὁ ὑπαστυνόμος, ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέθανε καὶ ὅτι ἡ Γερουσία ἀνεκήρυξε τὴν Δημοκρατίαν.

— Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέθανε! ἀνέκραξεν ὁ Ἀκόλουθος. Παραμύθια! Ἀνὰ

πέθυνεσκεν ὁ Αὐτοκράτωρ, θά το ἤξευραν εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ποῖος διαδίδει αὐτὰ τὰ πράγματα; Ἐπειτα, ἔστω, συνέβη τὸ δυστύχημα! μήπως δὲν ζῇ ὁ υἱὸς του;

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ἔλεγα κ' ἐγώ, ἀπήντησεν ὁ Πέτρος.

— Ἀδιόφορον! ἐξηκολούθησεν ὁ Ἐκτωρ· εἴτε ψευδὴς εἴτε ἀληθὴς εἶνε ἡ εἰδήσις, πρέπει νὰ τὴν μάθῃ ἡ Αὐτοκρατορία! ἄλλως τε ἡ θέσις μου εἶνε πλησίον τοῦ Βασιλέως τῆς Ρώμης: μοῦ τον ἐνεπιστεύθη ὁ Αὐτοκράτωρ!

Καὶ στρέψας τὸν ἵππον του, ἀνέλαβε καλπάζων τὴν ἄγρουν πρὸς τὸ Σαῖν-Κλού, ἐν ᾧ ὁ Πέτρος ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ὁ στρατηγὸς Μαλέ ἐπεφύλαξε δι' ἑαυτὸν τὸ δυσχερέστερον μέρος τῆς ἐπιχειρήσεως: τὴν σύλληψιν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ στρατοῦ, τοῦ στρατηγοῦ Ὡλέν, ὁ ὁποῖος κατῴκει ἐπὶ τῆς πλατείας Βανδῶμης, εἰς ἕνα μέγαρον πλησίον τοῦ Φρουραρχείου.

Μετέβη ἐκεῖ, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ δεκάτου τάγματος—τὸ ὁποῖον, ὡς φαίνεται, ἔπρεπε νὰ ἐπαρκεσθῇ δι' ὅλα, καὶ μάλιστα πεζεύσας, εἰσῆλθε διὰ τῆς βίας εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ στρατηγοῦ, ὁ ὁποῖος μάλιστα εἶχε σηκωθῇ.

— Ἐρχομαι νὰ σας ἀναγγείλω μίαν θλιβεράν εἰδήσιν, εἶπεν. Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέθανε! Ἡ Γερουσία καθήργησε τὴν Αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν καὶ μ' ἐπεφόρτισε νὰ σας ἀντικαταστήσω. Ἐγὼ μάλιστα διαταγὴν νὰ σας συλλάβω.

Πρὶν ἢ ὁ στρατηγὸς προσθῇ νὰ παντήσῃ, μία φωνὴ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ ἄλλο δωμάτιον· ὠμίλει ἡ κυρία Ὡλέν:

— Ἄν ὁ κύριος ἦλθε νὰ σε ἀντικαταστήσῃ, πρέπει νὰ ἔχῃ μαζί του δύναμιν.

— Τῷ ὄντι, εἶπεν ὁ στρατηγὸς Ὡλέν. Ποῦ εἶνε, κύριε, ἡ δύναμις σας.

— Ἰδοὺ! ἀπήντησεν ὁ στρατηγὸς Μαλέ· καὶ ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ θυλακίου του πιστόλιον, ἐπυροβόλησε.

Ὁ στρατηγὸς ἔπεσε, μὲ τὴν σιαγόνα συντετριμμένην.

Ὁ Μαλέ τότε ἐκλείδωσε καλὰ τὴν θύραν, παρέλαβε τὸ κλειδίον, κατήλθεν ἡσύχως τὴν κλίμακα, καὶ τώρα μεταβαίνει εἰς τὸ Φρουραρχεῖον, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Πουλῶ.

Ὁ Πέτρος Πομπόνης μάλιστα εἶχε φθάσῃ ἐκεῖ, τρέχων. Χάρις εἰς τὴν στολὴν του καὶ εἰς τὴν τρίχωμον ταινίαν του, εἶχε γίνῃ δεκτὸς ὑπὸ δύο ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐσχολιάζον τὴν ἀφίξιν τοῦ δεκάτου τάγματος καὶ ἀνέμενον ἐν ἀγωνίᾳ τὰς διαταγὰς τοῦ στρατηγοῦ Ὡλέν.

— Σὰς βεβαίῳ ὅτι κατὰ τρέχει ἐδῶ, ἔλεγεν ὁ Πέτρος Πομπόνης.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ὁ στρατηγὸς Μαλέ.

— Κύριοι, εἶπε πρὸς τοὺς δύο ἀξιωματικούς· εἶμαι ἐπεφορτισμένος νὰ σας ἀναγγείλω ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέθανεν, ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις καταργήθη καὶ ἀνεκηρύχθη ἡ Δημοκρατία.

— Πῶς; σὺ, Μαλέ, κάμνεις ὅλη αὐτὴ τὴ φασαρία; ἀνέκραξεν ὁ Πέτρος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἰδῇ πολλάκις τὸν στρατηγὸν εἰς τὴν Φόρσαν, ὅταν αὐτὸς μὲν ἐκρατεῖτο ἐκεῖ, ἐκεῖνος δὲ ὑπηρετεῖ ὡς κλειδοῦχος.

Ὁ Μαλέ, ὁ ὁποῖος κατ' ἀρχὰς δὲν τον εἶχε παρατηρήσῃ, ἐταράχθη, πρὸς στιγμὴν ἔχασε τὴν ψυχραιμίαν του.

— Δὲν σας ἔλεγα ἐγὼ ὅτι κατὰ τρέχει; ἐξηκολούθησεν ὁ Πέτρος ἀποταβείς πρὸς τοὺς δύο ἀξιωματικούς. Νομίζω ὅτι πρέπει νὰ τον συλλάβετε· κατόπι θὰ διευκρινισθῇ ἡ ὑπόθεσις.

Οἱ δύο ἀξιωματικοὶ δὲν ἐπερίμεναν νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ συμβουλὴ τοῦ ὑπαστυνόμου. Μόλις ἤκουσαν τὸ ὄνομα Μαλέ, γνωστότατον διὰ παρομοίας ἐπιχειρήσεις, ὥρμησαν κατὰ τοῦ στρατηγοῦ καὶ μεθ' ὅλην του τὴν ἀντίστασιν, τὸν συνέλαβαν.

— Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέθανε! ἐσκέπτετο ὁ Ἐκτωρ, καλπάζων πρὸς τὸ Σαῖν-Κλού. Τί ἀνοησία! Εἶνε δυνατόν νὰποθάνῃ ὁ Αὐτοκράτωρ; Ἡ σφαῖρα ποῦ θὰ τον φονεύσῃ δὲν ἐχύθη ἀκόμη, οὔτε θὰ χυθῇ πολὺ γρήγορα! ὄχι, δὲν εἶνε δυνατόν νὰποθάνῃ ὁ Αὐτοκράτωρ. Τί θὰ ἐγίνετο τότε ἡ Γαλλία;

Ὁ ἵππος του ἔτρεξε μὲ τόσῃ ταχύτητά, ὥστε ὅταν ἐφθασεν εἰς τὰ Ἀνάκτορα, ἦτο ἀκόμη πολὺ ἐνωρίς. Ἡ Αὐτοκρατορία δὲν εἶχεν ἐξυπνήσῃ ἀκόμη. Ἀδύνατον λοιπὸν νὰ τὴν ἰδῇ.

Μετέβη τότε εἰς τὰ δωμάτια τοῦ Βασίλεως τῆς Ρώμης—ὁ ὁποῖος, ἀφ' οὗ ἐπέστρεψεν ἐξ Αὐστρίας ἡ μήτηρ του, κατῴκει μετ' αὐτῆς εἰς τὸ Σαῖν-Κλού, καὶ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν παιδαγωγὸν ἐμπιστευτικῶς ὅσα εἶχε μάθῃ πρὸ ὀλίγου. Ἡ κόμισσα Μοντεσκιού, κατὰ πληκτος, ἡτοιμάζετο νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐξυπνήσῃ τὴν Αὐτοκρατορίαν, ὅταν μέγας θόρυβος ἠκούσθη ἐξωθεν τῶν Ἀνακτόρων. Ἦτο ἀπόσπασμα τῆς ἐφιππου φρουρᾶς, τὸ ὁποῖον ἔστειλεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν μὲ μήνυμα πρὸς τὴν Αὐτοκρατορίαν, διὰ νὰ τὴ ἀναγγείλῃ τὰ συμβάντα τῆς πρωίας καὶ συγχρόνως νὰ τὴν καθησυχάσῃ, ὅτι ἡ τάξις ἀπεκατέστη.

Τῷ ὄντι ἡ συνωμοσία, ἡ ὁποία εἶχεν ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν ὀγδόην τῆς πρωίας, τὴν δεκάτην εἶχεν ἀποκαλυφθῇ. Τὴν μεσημβρίαν τὰ πάντα εἶχον τελειώσῃ, οἱ δὲ συλληφθέντες, ἐκ τῶν ἐν τέλει, ἀφ' οὗ διηλθον μίαν ἢ δύο ὥρας εἰς τὴν Φόρσαν, ἀπεφυλακίσθησαν καὶ ἀνέλαβον πάλιν τὴν ὑπηρεσίαν των.

[Ἐπεται συνέχεια] Γ. Β. ΒΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΑΙ Η ΑΡΑΧΝΗ (Ἱστορικὸν Διήγημα)

Ὁ ἀνδρεῖος Ροβέρτος Βρύκος (Bruce, βασιλεὺς τῆς Σκωτίας, ἀποθανὼν τῷ 1329), ὁ σχεδὸν μυθικὸς οὗτος ἥρωας, τοῦ ὁποῖου ὅμως οἱ ἄλλοι εἶνε ἱστορικοὶ, ἔζη ἀπὸ πολλῶν ἡδὴ μηνῶν, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀγρίων ὁρέων καὶ βράχων τῆς Σκωτίας, βίον πλήρη ἀγώνων καὶ κινδύνων ἀνηκούστων.

Κατὰ τὰς μακρὰς του ταύτας περιπλανήσεις, παρηκολούθειτο ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν πιστῶν καὶ ἀνδρείων του συντρόφων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῆς βασιλείας μετὰ τῶν κυριῶν τῆς ἀκολουθίας τῆς.

Κυνηγούμενοι ὡς ἄγρια θηρία ὑπὸ τῶν ἄγγλων, ἐκδιωκόμενοι ἀπὸ πᾶν ἄστυλον καὶ καταρπύον, οἱ δυστυχεῖς φυγάδες ὑφίσταντο τὰ πάνδενα, μὴ ἔχοντες οὐδένα ἄλλον πόρον ζωῆς, ἐκτὸς τῆς θήρας καὶ τῆς ἀλυσίας.

Ἀλλ' ὁ χειμὼν ἐπλησίαζε: πῶς ἡ βασίλισσα καὶ αἱ κυραὶ θὰ ἠδύνατο νὰ ζῶσιν ἐν ὑπαίθρῳ καὶ εἰς τοιαύτην ἐποχὴν; πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ὁδοιπορῶσιν ἀνὰ τὰ ὄρη, ὅταν θὰ ἦσαν χιονοσκεπῇ; πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ κοιμῶνται ἐξῶ, ἐκτεθειμένοι εἰς τὸ ψυχρὸς τοῦ τραχυτάτου σκωτικοῦ χειμῶνος;

Ὁ βασιλεὺς Ροβέρτος εἶχεν ἀκόμη ἕνα πύργον, — τὸν μόνον τὸν ὁποῖον δὲν τῷ εἶχον πάρῃ οἱ Ἄγγλοι. Εἰς αὐτὸν λοιπὸν ἐγκατέστησε τὴν βασιλείαν μετὰ τῆς κομῆσεως Βώχαν καὶ τῶν ἄλλων κυριῶν, ἀνέθεσε δὲ τὴν φρουρὰν τῶν εἰς τὸν νεαρόν του ἀδελφόν Νίγελον.

Μὲ ποίαν λύπην ἀπεχωρίσθησαν! Ὅποιοι φόβοι, ὅποια θλιβερά προαισθήματα διέπερασεν τὰς καρδίας των! Ἀρά γε ἐμελλον νὰ ἐπανιδωθῶσι ποτέ; Ὡ, ἡ βασίλισσα ἐπρότιμα νὰψηφίσῃ ὅλα τὰ ψυχῇ, ὅλους τοὺς παγετοὺς τοῦ χειμῶνος, φθάσει νὰ ἔμνε πλησίον τοῦ ἀγαπητοῦ της συζύγου! Ἀλλ' ἐκεῖνος, μολοντί λυπούμενος διότι ἐχωρίζετο μίαν γυναῖκα τόσο ἀξιαγάπητον, τόσο πιστήν, τόσο γενναίαν, δὲν ἤθελε κατ' οὐδένα τρόπον νὰ τὴν ἐκθέσῃ εἰς βέβαιον θάνατον. Τῇ ᾤχετο τέλος πάντων καὶ κάποια πιθανότης ἀσφαλείας εἰς τὸν πύργον· ἴσως οἱ Ἄγγλοι δὲν θὰ ἐμάνθανον ὅτι ἐνεκλείσθη ἐκεῖ μέσα ἡ βασίλισσα...

Τὴν ἐσύστησεν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν ἀνδρείαν τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ ἐνῶ περιλύπει αἱ κυραὶ μετέβαινον νὰ προσευχηθῶσιν εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ πύργου, ὁ Ροβέρτος, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ὀλίγων ἀλλὰ γενναίων συντρόφων του, ἀπῆλθεν εἰς μίαν νῆσον, παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Ἰρλανδίας.

Ἐν τούτοις οἱ Ἄγγλοι ἔμαθον τάχι—στα ὅτι ἡ βασίλισσα εὗρίσκετο εἰς τὸν πύργον τοῦ Κίλδρουμνη, εἰς τὴν κομητείαν τοῦ Ἀβερδην. Ἐκείνην λοιπὸν ἐφοδον,

καὶ μεθ' ὅλην τὴν ἀπεγνωσμένην ἀντίστασιν τοῦ νεαροῦ Νιγέλου, δὲν ἐβράδυναν νὰ τον κυριεύσουν. Ὁ Νίγελος Βρύκος ἦτο ὁ ὁραϊότερος καὶ ὁ ἀνδρείότερος μετὰ τῶν νεαρῶν Σκώτων· ἀλλ' οὔτε ἡ ὁραϊότης του, οὔτε ἡ νεότης του, οὔτε ἡ ἀνδρεία του συνεκίνησαν τοὺς Ἄγγλους, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐφόνευσαν διὰ τῶν σκληροτέρων βασάνων. Τὴν δὲ Βασίλισσαν καὶ τὰς κυρίας τὰς ἐκράτησαν αἰχμαλώτους καὶ τὰς μετεχειρίσθησαν μετὰ μεγάλης σκληρότητος καὶ θηριωδίας.

Ὅταν ἔμαθε τὰς φρικτὰς ταύτας εἰδήσεις ὁ Βασίλεὺς Ροβέρτος, κατελήφθη ὑπὸ ἀπελπισίας τόσο μεγάλης, ὥστε ἐνόμισεν ὅτι θάποθάνῃ ἀπὸ τὴν λύπην του, ἀπὸ τὴν μανίαν του.

Τίποτε ἐξ ὧν ἐπεχειρεῖ δὲν ἐπετύγχανε! Τὰ πάντα ἐστρέφοντο ἐναντίον του! Εἰς μάτην εἶχεν ἐπιτελέσῃ θαύματα ἀνδρείας, εἰς μάτην εἶχεν ἐπιδείξῃ τὸ ὑπεράνθρωπον ἐκεῖνο θάρρος, — δὲν εἶχε κατορθώσῃ νὰνακτῇ οὔτε ἐν μέρος ἐλάχιστον τοῦ βασιλείου της, οἱ δὲ Ἄγγλοι, οἱ ἀσπονδοὶ του ἐχθροί, ἀφ' οὗ ἤρπασαν τὸ στέμμα του, κατελάμβανον τώρα τὸν ἔσχατόν του πύργον καὶ τὸν μὲν ἀδελφόν της ἐστέρουσαν τῆς ζωῆς, τὴν δὲ σύζυγόν της ἐλευθερίας!

Ἦτο ἐντελῶς, ἀπολύτως δυστυχὴς καὶ ἀποτεθαρρημένος! Ἦθελε νὰ παραιτηθῇ πλέον τοῦ ματαίου ἀγώνος, νὰ ἐγκαταλείψῃ διὰ παντός τὴν πατρίδα του καὶ ἀπέλθῃ μετὰ τῶν ἄλλων τοῦ ἀδελφοῦ της Παλαιστίνην, ὅπου θὰ ἐπολέμει ἐναντίον τῶν ἀπίστων.

Εὗρίσκετο τότε εἰς μίαν καλύβην ἡρειπωμένην, ἐξηπλωμένος ἐπὶ μιᾷ ἐλεεινῆς στρωμνῆς, καὶ ἐνῶ ἀνέστρεφεν εἰς τὸ καταβεβλημένον του πνεῦμα τὰς σκέψεις ταύτας τῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς ἀπογοητεύσεως, τὰ βλεμματά του ἐπλανῶντο τῇδε κάκεισε καὶ ἐπιτέλους ἐσταμάτησαν εἰς μίαν ἀράχνην, κρεμαμμένην εἰς τὸ ἄκρον μακροῦ νήματος, ἀνωθεν τῆς κλίνης της.

Τὸ ἐντομον κατέβαλλε πᾶσαν προσπάθειαν διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ προσκολληθῇ τὸ ἄκρον τοῦ νήματος τοῦ εἰς μίαν δοκὴν τῆς στέγης. Ἐξάνκις ἐδοκίμασεν, ἐξάνκις ἀπέτυχεν.

Τότε ὁ Ροβέρτος Βρύκος, ὁ ὁποῖος χωρὶς νὰ το θέλῃ παρηκολούθει μετ' ἐνδιαφέροντος τὸ ἔργον τῆς ἀράχνης, ἐσκέφθη ὅτι καὶ αὐτὸς ἐπίσης ἐξάνκις ἤδη εἶχεν ἀποτύχῃ ὅτι ἐξάνκις εἶχε πολεμήσῃ κατὰ τῶν Ἀγγλῶν καὶ ἐξάνκις εἶχεν ἡττηθῇ.

— Ἡ θέσις μου λοιπὸν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, εἶνε ἀκριβῶς ὁμοία πρὸς τὴν τῆς δυστυχοῦς αὐτῆς ἀράχνης. Εἶμαι περίεργος νὰ ἴδω τί θὰ κάμῃ τώρα... Ἀρά γε θὰ ἀπελπισθῇ ὡς ἐγὼ καὶ θὰ παραιτήσῃ τὴν ἐπιχείρησίν της, ἢ θὰ κάμῃ

καὶ νέαν ἀπόπειραν; Ὁ, τι κάμῃ, θὰ κάμῃ κ' ἐγώ!

Οἱ φλογεροὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ροβέρτου κατεσκόπευον ὅλας τὰς κινήσεις τοῦ ἐντόμου, καὶ μετὰ παλμῶν καρδίας ἀνέμενε τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἡ ἀράχνη, ἡ ὁποία πρὸς στιγμὴν εἶχε μείνῃ ἀκίνητος εἰς τὸ ἄκρον τοῦ νήματος, κατεχομένη ἴσως, ὅπως ὁ ἥρωας μας, ὑπὸ σκέψεων ἀπελπισίας καὶ ἀπογοητεύσεως, ἀφυνίσητο ἐξαίφνης ἀπὸ τὴν νάρκην της καὶ κατόπι, συνονούσα ὅλας τὰς τὰς δυνάμεις, ὥρμησε πρὸς τὴν δοκὴν, τὴν ἐφθασε, καὶ προσέδεσε θριαμβευτικῶς τὸ νήμα της!

— Ὡ ἐντομον γενναῖον καὶ ἀκατάβλητον! ἀνέκραξεν ὁ Ροβέρτος Βρύκος, τί λαμπρὸν μάθημα πού μου δίδεις! Οὐδέποτε πρέπει νὰ ἀπελπίζεσαι ὁ ἄνθρωπος. Τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν νομίζει ὅτι τὸ πᾶν ἀπωλέσθη, εἰμπορεῖ νὰ κερδίσῃ τὸ πᾶν. Κ' ἐγὼ ἐπίσης, ἀντὶ νὰ φύγω ἀπηλπισμένος εἰς Παλαιστίνην, πρέπει νὰ συναθροίσω τὰς δυνάμεις μου καὶ νὰ κάμω μίαν ἐδδόμην καὶ ὑπερτάτην προσπάθειαν. Ἡ ἀπόπειρά μου πιθανὸν νὰ ἐπιτύχῃ, ὅπως ἡ τῆς γενναίας αὐτῆς ἀράχνης.

Καὶ εὐθὺς ἀμέσως, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν πιστῶν του συντρόφων, ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν νῆσον ἐκείνην καὶ μετέβη εἰς Ἀρραν. Ἐκεῖ εὗρεν ἕνα τῶν ὁπαδῶν της, ὁ ὁποῖος, ἐπὶ κεφαλῇ ὀλιγαρίθμου στρατεύματος, εἶχε καταλάβῃ πρὸ ὀλίγου τὸ φρούριον, φονεύσας τὸν Ἄγγλον διοικητὴν καὶ μέγα μέρος τῶν στρατιωτῶν της. Ὁ Βασίλεὺς συνδίσκεφθη μετὰ τοῦ ἀφροισμένου τούτου φίλου περὶ τῶν ληπτέων μέτρων.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ τύχη ἐμετίσθη εὐμενὴς πρὸς τὸν Βασίλεα τῆς Σκωτίας. Ἀπὸ νύκτας εἰς νύκτα, κατώρθωσε νὰνακτῇ ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους ὅλοκληρον τὸ βασίλειόν της, καὶ μάλιστα νὰ το αὐξήσῃ. Ἐδασίλευσε δὲ ἐνδόξως ἐπὶ ἔτη πολλὰ, τιμώμενος ὡς ὁ σοφώτερος καὶ ἀνδρείότερος τῶν βασιλέων.

Καὶ ὅλα τὰ ὠφείλειν εἰς μίαν ἀράχνην! Διὰ τοῦτο ἡγάπησεν ἐκτοτε τὸ γένος τῶν ἐντόμων τούτων καὶ μετέδωκε τὴν ἀγάπην της εἰς τοὺς περὶ αὐτόν, ὥστε λέγεται, ὅτι οὐδέποτε μέλος τῆς οἰκογενείας τῶν Βρύκων ἐφόνευσεν ἀράχνην!

[Henriette Pravez]

KIMON ΔΑΚΙΑΝΗΣ

ΨΑΡΑΚΙ, ΠΟΥ Ὁ, ΤΙ ΝΑ ΒΡΕΘῇ
Ὅρεγεται νὰ το γευθῇ
Καὶ μετὰ τὸ ρεῦμα τὸ βαθύ
Κυνηγιτὸ τοῦ κάνει,
Ὅσο καὶ ἀν' προφύλαχθῃ,
Μιὰ μέρα θεὰ γελασθῇ,
Ἀπὸ τ' ἀγκίστρι θὰ πιασθῇ
Καὶ θὰ μὲν 'ς τὸ τηγάνι!

† Γ. Μ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΤΟΥ ΦΑΙΔΩΝΟΣ

16 Αυγούστου.

ΔΟΥ ἄληθως ἐν σπου-
δαιότατον ζήτημα: Τὰ
παιδιά, οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ
μαθήτριαι ἐν γένει, πρέ-
πει ἢ δὲν πρέπει νάνα-
γνώσκουν ἐφημερίδας;
Σήμερον ἀκριβῶς ἡ-
κουσα μίαν τοιαύτην συ-
ζήτησιν, εἰς φιλικήν μου
οἰκογένειαν, μετὰ τοῦ
πατρὸς καὶ τῆς μητρός. Ἡ ἀφορμὴ ἦτο
ἡ ἐξῆς: Ὁ Γιώργος καὶ ἡ Ἐλένη, ἀ-
δελφία 14 ἕως 16 ἐτῶν, ἐδιάβαν εἰς
τὴν τραπεζαρίαν τὰς ἐσπερινὰς ἐφημε-
ρίδας, ἐνώπιον τοῦ πατρὸς των καὶ ἐμοῦ.
Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ἡ μήτηρ,
ἡ ὁποία τοῖς ἤρπασε τὰς ἐφημερίδας
καὶ εἶπε:

— Πάρτε νὰ διαβάσετε κανένα βιβλίο.
Σὰς εἶπα χίλιες φορές ὅτι τὰ παιδιά
δὲν διαβάζουν ἐφημερίδες!

Τὰ παιδιά οὔτε διεμαρτυρήθησαν, οὔ-
τε ὑπήκουσαν. Ἐρκέσθησαν ἀπλῶς νὰ
κοκκινίσουν. Ἐμειναν ἐκεῖ ὀλίγην ὥραν
στενοχωρημένα, καὶ κατόπιν ἐξῆλθον.
Διὰ νὰ παίξουν; διὰ νὰ κλαύσουν; κ'
ἐγὼ δὲν ἤξεύρω.

Ὅταν ἐμείναμεν μόνοι, ὁ πατὴρ εἶπε
πρὸς τὴν σύζυγόν του: — Γιατί δὲν τὰ-
φίνεις νὰ διαβάζουν καὶ καμμιὰ ἐφημε-
ρίδα; . . Δὲν εἶνε κανένα κακὸ πρᾶγμα.
Μαθαίνουν τί γίνεται ὁ κόσμος. Δὲν
πρέπει τὰ παιδιά νὰ εἶνε σὰν τὰ ζῶα
καὶ νὰ μὴ ξέχουν τί γίνεται ἀπέξω
ἀπὸ τὸ σπῆτι των ἢ ἀπέξω ἀπὸ τὸ σχο-
λεῖόν των!

— Ἄς βγοῦν εἰς τὸ παράθυρον νὰ
ἰδοῦν! ἀπήντησεν ἡ κυρία, μειδιῶσα.
Ὡ, ἐννοία σου καὶ ξέχουν πολὺ καλὰ
τί γίνεται ἀπέξω. Μήπως δὲν βγαίνουν
περίπατο; δὲν πηγαίνουν παντοῦ; Εἶνε
τάχα ἀνάγκη νὰ διαβάζουν ἐφημερίδας,
καὶ μαζὶ μ' ἐκεῖνα ποῦ ἴσως πρέπει νὰ
μάθουν, (ἐδῶ ἡ κυρία ἐσοβαρεύθη) νὰ
μανθάνουν καὶ ἄλλα ποῦ δὲν εἶνε καμ-
μία ἀνάγκη νὰ ἤξεύρουν;

— Κ' ἐκεῖνα ποῦ ἴσως πρέπει νὰ
ἤξεύρουν, πῶς θὰ τα μανθάνουν;

— Ἀπὸ τὰς συνομιλίας ποῦ γίνονται
μέσα εἰς τὸ σπῆτι. Ἄν ἔχουν καὶ καμ-
μίαν ἀπορίαν, ἂς ἐρωτήσουν. Οἱ γονεῖς
εἶνε πρόθυμοι νάπαντοῦν, καὶ ξέχουν νὰ
τάς ἐξημερίδας, ποῦ γράφονται διὰ με-
γάλους. Δὲν εἶνε ἀνάγκη τὸ παιδί νὰ
διαβάσῃ τέσσαρες καὶ πέντε στήλες, μό-
νον διὰ νὰ μάθῃ τί θὰ πῇ παρὰ κ' ἑ-
ταίρις τῆς σταφίδος! Ἐπειτα
τὰ τρία τέταρτα τῶν ἐφημερίδων εἶνε ἀ-
φιερωμένα εἰς τὰ πολιτικά. Τί ἐνδιαφέρει
τὰ παιδιά ἢ πολιτικὴ; Δι' αὐτὰ ἡ μόνη

πολιτικὴ εἶνε τώρα τὸ σχολεῖόν των καὶ
τὰ μαθήματά των. Δὲν μάρεσει νάναμι-
γνύωνται τὰ παιδιά εἰς ζητήματα πρόω-
ρα καὶ ξένα. Ἄν γλυκαθοῦν μὲ τὰς ἐ-
φημερίδας, θὰ θέλουν νὰ τὰς διαβάσουν
ὅλες, καὶ ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ χάνουν τὸν
καιρὸν των, θὰ γεμίζουν τὸ κεφάλι των
μὲ ἰδέες, ποῦ δὲν εἶνε ἀκόμη ἱκανὰ νὰ
τετὼς χωνεύσων, θὰ λαμβάνουν μέρος εἰς
τὰς συζητήσεις τῶν μεγάλων καὶ θὰ
φαίνονται γελοῖοι καὶ σχολαστικοὶ μι-
κρομεγάλιοι, ὅπως δὲ ξέωρ κάμ-
ποσα παιδιά! Ἄ, ὅχι! ὅχι! κάθε ἡλι-
κία ἔχει τὰς ἀσχολίας τῆς, τὰς διασκε-
δάσεις τῆς, τὰ ἀναγνώσματά τῆς καὶ τὰ
βιβλία τῆς. Καὶ ὅπως δὲν θὰ ἔπαινα ποτὲ
τὰ παιδιά μου νὰ πιοῦν τοιγάρο ἢ νὰ
παίξουν χαρτιά, ἔτσι δὲν τὰρίνω ἀπὸ
τώρα νὰ διαβάζουν καὶ ἐφημερίδες. Δό-
ξα τῷ Θεῷ, ὑπάρχουν περιοδικὰ καὶ βι-
βλία ποῦ εἶνε διὰ τὴν ἡλικίαν των. Ἄς
διαβάζουν αὐτά, ἀφ' οὗ ὁ Χριστὸς εἶπεν:
«οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρω-
πος» καὶ ἀφ' οὗ δὲν τοῖς ἀρχῇ ὁ ἄρτος
τῶν βιβλίων τοῦ Σχολείου.

Κατὰ ἀπήντησεν ἀκόμη ὁ πατὴρ, ἀλλ'
ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη νὰ συμφωνήσῃ.
Ὁμολογῶ ὅτι εἶμαι κ' ἐγὼ μὲ τὴν
γνώμην τῆς καλῆς αὐτῆς μητρός. Μίαν
ἡμέραν συνήντησα εἰς τὸν δρόμον ἕνα
παιδί, τὸ ὁποῖον ἐπήγγινε σιγὰ καὶ μὲ
μεγάλον ἐνδιαφέρον, μὲ φοβεράν προσή-
λωσιν, ἀνεγίνωσκε κατὰ τι ἐντυπον.
«Θὰ εἶνε ἡ Διάπλασις!» ἦτο ἡ πρώτη
μου σκέψις. Πλησιάζω καὶ τί νὰ ἰδῶ;
Μίαν πολιτικὴν ἐφημερίδα. Ὡ, μοῦ ἔ-
καμε τὴν χειροτέραν ἐντύπωσιν!

17 Αυγούστου.

Ἡ σκηνὴ εἰς τὴν Πλατεῖαν τοῦ Συν-
τάγματος.

Μία πτωχὴ τυφλὴ ἐπαίτεϊ, ἀνὰ τὰ
τραπεζάκια τοῦ Ἀϊ-Λάιφ. Εἰς τὴν ἀγ-
καλιά τῆς κρατεῖ ἕνα μωρό. Ἐνα ἄλλο
κοριτσάκι, ὡς ἐπτά ἐτῶν, τὴν ὀδηγεῖ ἀπὸ
τὸ χέρι.

Τὸ κοριτσάκι βλέπει κατὰ σπῆρτα ἐπά-
νω εἰς ἕνα τραπέζι — ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ
ἀφίνουν οἱ ὑπηρέται διὰ τὰ σιγάρα τῶν
πελατῶν — ἀφίνει τὸ χέρι τῆς τυφλῆς,
πέρνει τὰ σπῆρτα καὶ ἀρχίζει νὰ τανά-
πτῃ. Εὖρε πλέον διασκεδάσιν τὸ κορι-
τσάκι. Ἡ θεὰ τοῦ καιομένου σπῆρτου,
τὸ ὁποῖον πλησιάζει εἰς τὸ προσωπάκι
του καὶ τὸ παρατηρεῖ μὲ ἔκστασιν, τὸ ἀ-
πορροφᾷ καθολοκληρίαν καὶ λησμονεῖ
καὶ τὴν τυφλὴν καὶ τὴν ἐπαίτεϊαν καὶ
ὅλα. Ἡ τυφλὴ μὲ τὸ μωρὸ ἔστην ἀγκα-
λιά περιμένει, ἀκίνητος ἐκεῖ, χωρὶς ὀ-
δηγόν (περιπατεῖ, βλέπετε, μὲ ξένα...
μάτια, καὶ τὰ ξένα μάτια κυττάζουν τώ-
ρα τὰ σπῆρτα.) Χάνει τὴν ὑπομονήν;
φωνάζει: «Κατίνα! Κατίνα!» Ἄλλ'
οὔτε φωνή, οὔτε ἀκρόασις. Καὶ ἡ τυφλὴ
στέκεται, χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ κάμῃ βή-

μα, ἀπὸ φόβον μὴ πέσῃ ἐπάνω εἰς κα-
νένα τραπέζι, χωρὶς νὰ ἤξεύρῃ ποῦ εὐ-
ρίσκεται καὶ τί κάμνει ἡ Κατίνα τῆς.

Εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς εἶνε ἐξωγρα-
φημένη ἡ στενοχωρία, ἡ ἀμηχανία, ἡ
λύπη! Ἄχι! διατὶ νὰ εἶνε τυφλὴ; . .

Ἄλλ' ἡ Κατίνα τίποτε. Ἐξακολου-
θεῖ νὰ καίῃ τὰ σπῆρτα καὶ νὰ διασκεδά-
ζῃ. Τὸ προσωπάκι τῆς φωτίζεται χα-
ρούμενον. Νὰ πυροτέχνημα μὴ φορὰ,
θὰ λέγῃ. . . Τί καλὰ, ποῦ δὲν εἶνε
αὕτη τυφλὴ! . .

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην περᾶ ἕνας πτω-
χὸς ἄνθρωπος, ἀπ' αὐτοὺς ποῦ πωλοῦν
βεντάγιες. Βλέπει τὴν σκηνήν, ἀγανα-
κτεῖ καὶ σπρώχνει τὴν Κατίναν πρὸς τὴν
τυφλήν.

— Ἄφησε τώρα τὰ σπῆρτα, κακοκό-
ριτσο, τῆς λέγει. Δὲν ντρέπεσαι νὰ φίνῃς
ἔτσι τὴ μητέρα σου;

Καὶ ἡ τυφλὴ, ἡ ὁποία ἐπίασε πάλιν
τὸ χέρι τῆς Κατίνας καὶ ἐξηκολούθησε
τὸν δρόμον τῆς:

— Ἄμ' δὲν εἶνε κόρη μου, παιδί μου!
Νάταν κόρη μου! . .

Ἀνεκουφίσθημεν. Δὲν ἦτο κόρη τῆς!
Ἦτο ἀπλῶς μισθωτὴ ὀδηγήτρια. Οὕτως
ἐξηγεῖται ἡ ἀδιαφορία καὶ ἡ σκληρότης
πρὸς τὴν τυφλήν, ἡ ὁποία δὲν ἐλπίζει
νὰ εὕρῃ καλὸν καὶ ἀφοσιωμένον ὀδηγόν,
παρὰ μόνον ὅταν θὰ μεγαλώσῃ τὸ παιδί
τῆς ἀγκαλιάς... Ὡ, κανένας μισθὸς δὲν
ἠμπορεῖ νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν στοργήν!

Ἀδθυμερόν.

Γίνεται λόγος περὶ τῆς πυρκαϊᾶς τῆς
οἰκίας Μελά.

— Αὐτὲς ἡ ἀντλίες δὲν λειτουργοῦν
τακτικὰ, λέγει ὁ πατήρ.

Καὶ ὁ μικρὸς Νίκος:

— Καλὲ μπαμπᾶ, ἐξώκλῃσι α
εἶνε ἡ ἀντλίας;

Ἄν ὁ νοῦς εἶνε ὀφθαλμὸς τῆς ψυχῆς,
τὰ βιβλία εἶνε ὡς ἕν εἶδος ματο-
γυάλια.

Φ.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΤΟΥ ΑΝΑΝΙΑ ΕΜΠΝΕΥΘΕΙΣΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δέν μου ἀρκεῖ μία Μονάκριθ Χαρὰ.
Θέλω εἰς τὴν ζωὴν μου πολλὰς, πολ-
λὰς, περισσοτέρας καὶ ἀπὸ τὰς ἀδελ-
φάς μου.

Ὁ Ὁκύπους Ἀχιλλεὺς ἐνίκησεν Ἐ-
κτορα τὸν Τρῶα. Ἄλλ' ἡ δόξα περι-
βάλλει καὶ τοὺς δύο ἀνδρείους, καὶ τὸν
νικητὴν καὶ τὸν ἡττημένον.

Ὁ Φιλέλλην Μικρασιάτης ὑποθέτω
ὅτι εἶνε ὀλίγον φιλαυτός. Ἀγαπᾷ δη-
λαδὴ . . τὸν ἑαυτὸν του.

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΥΙΟΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΑ

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχετε σπουδασὴν
καὶ πάρα πολλὴν γεωγραφίαν, διὰ νὰ
γνωρίζετε ὅτι εἰς τὸ κέντρον τῆς Γαλ-
λίας ὑπάρχει εἰς μέγας Νομός, ὁ Νο-
μὸς τοῦ Λείγερ-
ρος, καλούμενος
οὕτω ἐκ τοῦ ὀ-
μωύμου του ὀ-
ραίου ποταμοῦ.

Ἡ πρωτεύου-
σά του Ἀγίος
Στέφανος εἶνε ἡ
χώρα τοῦ ἄνθρα-
κος ἀκούων δέ
τις τὸ ὄνομα τοῦ-
το, φαντάζεται
ἀμέσως ἐν ἑαυτῷ
κατάμαυρον, μὲ
μακρὰς καπνοδό-
χους μαύρας, μὲ
χαμηλὰ ἔργο-
στάσια μαύρα, μὲ
πελώρια ἱκρίωματα μαύρα, ὅπου τὰ πάν-
τα περιδινοῦνται καὶ καπνίζουν, μὲ ἰδιορ-
ρυθμὸν κρότους καὶ μὲ φλόγας παρα-
δόξους.

Ἀλλὰ μὴ νομίζετε διὰ τοῦτο ὅτι καὶ
τὰ φύλλα, ἡ χλόη, τὰ ἄνθη καὶ οἱ καρ-
ποὶ ἔχουν ἐκεῖ χροῶμα μελάνης ἢ ἀσφό-
λης! Ὀλίγα βήματα ἐξω τῆς πόλεως,
ἀκολουθοῦντες τὸν ροῦν τοῦ ποταμοῦ, θὰ
συναντήσετε κήπους ὠραίους, λειβάδια
καταπράσινα, οἰκίσκους λευκοὺς μὲ στέ-
γας ἐρυθράς, καὶ οὐρανὸν καθαρὸν, κα-
τοπτριζόμενον εἰς ὕδατα καταγάλανα.

Εἰς μίαν τῶν δροσερῶν καὶ χαριτω-
μένων αὐτῶν ἐξοχῶν θὰ σὰς ὀδηγήσω
μὲ τὸ ἄκρον τῆς γραφίδος μου. Ὁ Λεί-
γερ φθάνει ἐδῶ ἐλικοειδῆς καὶ ὄχι πλα-
τύτερος ἀπὸ μίαν μεγάλην ὁδόν' ἀλλὰ
περιβάλλεται ἐκατέρωθεν ὑπὸ βράχων,
τοὺς ὁποίους καλύπτουν πεῦκα καὶ δρύες,
κονταὶ καὶ φουντωταί. Ἐπάνω-ἐπάνω,
εἰς τὴν κορυφὴν ἐνδὲς τῶν βράχων τού-
των, ὑπῆρχε παλαιὸς ἀρχοντικὸς πύρ-
γος, τοῦ ὁποίου τὸ δάσος ἐφθανε κατ-
ερχόμενον, ἢ μᾶλλον κατακρημνιζόμε-
νον μέχρι τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ. Εἰς
τὴν ἄκραν κάτω, ἔχαιεν ἡ εἰσόδος ἐνδὲς
σηπταλίου βαθυτάτου καὶ σκοτεινοτάτου.
Καὶ παντοῦ, εἰς ὅλον τὸ παράδοξον τοῦτο
δάσος, μετὰ τῶν σχισμᾶδων τοῦ βρά-
χου, ἐπὶ τῶν κλιτύων, ἔθαλλεν ἐν ἀ-
φρονίᾳ φυτὸν, τὸ ὁποῖον οὔτε μεγάλως
φροντίζας ἀπαιτεῖ, οὔτε πολλὴν θερμό-
τητα: ἡ φουντωτὴ καὶ εὐώδης μαν-
τζουράνα. Ἀρὰ γε ἡ μαντζουράνα
εἶχε δώσῃ τὸ ὄνομά τῆς εἰς τὸν πύρ-
γον; Πολὺ πιθανόν. Ὅπως δὲ ποτε ὅμως,
ὁ πύργος, ἡ οἰκογένεια, τὸ δάσος, ὠνο-

μάζοντο: πύργος Μαντζουράνα, οἰκογέ-
νεια Μαντζουράνα, δάσος Μαντζουράνα.
Ἀλλὰ καὶ τὸ σπήλαιον ἀκόμη ἦτο
γνωστὸν εἰς τὸν τόπον ὑπὸ τὴν ὀνομα-
σίαν «Ἡ σπήλαια τῆς νεράιδας
Μαντζουράνας». Τῶνόντι, παρὰ-
δοσις ἀρχαιοτάτη ἀνέφερεν ὅτι μία κά-
ποια νεράιδα Μαντζουράνα — ἐν εἶδος
καλῆς Μοίρας, — ἐπροστάτευεν ἀνέκα-

Στέφανος, Πέτρος καὶ Ἰωάννης Μαντζουράνα.

θεν τὸ κτήμα καὶ τοὺς κυρίους του. Τὸ
ἄληθές εἶνε ὅτι τὸ οἰκόσημον τῆς οἰκο-
γενείας Μαντζουράνα, παρίστανε μίαν
παράδοξον μορφήν, κατὰ τὸ ἥμισυ γυ-
ναϊκὸς καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπος, ἐν
μέσῳ θάμνων μαντζουράνας. Ὅσον ἀ-
φορᾷ τὸ σπήλαιον, οὐδεὶς ἐκ τοῦ πύργου,
οὔτε ἐκ τῶν περιχώρων ἐτόλμησέ ποτε
νὰ εἰσελθῇ, διότι ἡ εἰσόδός του ἦτο ἀ-
πηγορευμένη ἀφ' ἐνδὸς μὲν ὑπὸ τοῦ φό-
βου, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὑπὸ τῶν τριβῶν καὶ
τῶν ἀκανθῶν. . .

Ἐν τούτοις ἡ καλὴ νεράιδα δὲν
ἐπροστάτευε καὶ τόσο πολὺ τὸν
πύργον καὶ τὴν οἰκογένειαν. Ὁ
πύργος ἦτο ἡρειπωμένος, ἡ δὲ οἰ-
κογένεια κατεστραμμένη — καὶ τὰ
δύο σχεδὸν εἰς τὴν ἐντέλειαν!

Καθ' ἣν στιγμὴν ἀρχεῖται ἡ πα-
ροῦσα ἱστορία, ἀρχηγὸς τῆς οἰκο-
γενείας ἦτο ὁ κύριος Μαντζουράνας,
ἱππότης, χήρος καὶ πατήρ, ὁ μό-
νος ἀδελφὸς τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐν
πατρισθῇ πρὸ εἰκοσι περίπου ἐτῶν,
μεταβάς πρὸς ἀναζήτησιν μέλλον-
τος, ἢ μᾶλλον παρόντος, εἰς ἄ-
γνωστον τόπον — εἰς τὰς Κάτω
Χώρας, καθὼς ἐλέγον, — ἀλλ' ὁ ὀ-
ποῖος ἔκτοτε δὲν εἶχε δώσῃ σημεῖον
ζωῆς. (Αὐτὸ σὰς παρακαλῶν νὰ τὸ
ἐνθυμῇσθε καλὰ.)

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀκριβῶς
εἶχεν ἀποθάνῃ καὶ ἡ σύζυγος τοῦ
κυρίου Μαντζουράνα, ἀφίνουσα εἰς
τὸν σύζυγόν τῆς ἀπαραμύθητον θλί-
ψιν καὶ τρεῖς υἱοὺς εἰς τρυφερὰν
ἡλικίαν. Ἐκτοτε ὁ πατήρ, οἱ τρεῖς
υἱοὶ καὶ εἰς γέρον ὑπηρέτης ἀπε-

τέλουν μόνοι ὅλην τὴν οἰκογένειαν. Δὲν
ἦτο βέβαια πολυμελής' ἀλλ' ἀπέναντι
τῶν μετριωτάτων εἰσοδημάτων τοῦ κυρίου
Μαντζουράνα, ἔ, ἦτο πλέον ἢ πολυμελε-
στάτη. . .

Οἱ τρεῖς υἱοὶ ὠνομάζοντο Ἰωάννης,
Πέτρος καὶ Στέφανος. Ὁ πατήρ των,
γνωρίζων ὅτι ἡ παιδεία εἶνε «στολισμὸς
τῆς ψυχῆς», ἀλλὰ προπάντων ἐνθυμού-
μενος ὅτι εἶνε καὶ καταφύγιον ἐν καιρῷ
δυστυχίας, ἐφρόντισε νὰ ἐκπαιδεύσῃ καλῶς
τοὺς υἱοὺς του, θυσιάσας πρὸς τοῦτο καὶ
τὰ τελευταῖα λεῖψανα τῆς περιουσίας
του. Κατήντησε ὁ δυστυχὴς νὰ πωλήσῃ
καὶ αὐτὰ τὰ δένδρα τοῦ δάσους του!
Καὶ τὸ μὲν δάσος ἀπέμεινε γυμνὸν καὶ
ἀποκλειστικῶς σχεδὸν μαντζουρανόφυτον,
ἀλλ' ὁ πύργος ἐστολίσθη μὲ τρεῖς υἱοὺς
θαυμασίας σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἀ-
ναπτύξεως, οἱ ὁποῖοι ἐξῆλθον ἀπὸ τὸ
σχολεῖον μὲ λαμπρὰ διπλώματα καὶ μὲ
λαμπράν. . . ὅρεξιν. Καὶ ὅσῳ διὰ τὰ
διπλώματα, ὁ ἱππότης Μαντζουράνας
ἐχάριετο πολὺ' ἀλλ' ὅσῳ διὰ τὴν ὅρε-
ξιν, ἐμελαγχόλει ἀρκετὰ. . .

Ὁ Θεὸς ἐπρόοικε τοὺς ἀδελφοὺς
Μαντζουράνα μὲ τρεῖς ἐντελῶς διαφο-
ρετικοὺς χαρακτήρας. Ἐκ τούτου καὶ αἱ

«Εἰς τὴν κορυφὴν ἐνδὲς τῶν βράχων τούτων ὑπῆρχε
παλαιὸς ἀρχοντικὸς πύργος.» (Σελ. 277, στ. α'.)

τρεις έντελως διαφορετικά κλίσεις των. Ο Ιωάννης, ο μεγαλύτερος, ήτο πολὺ δυνατός εἰς τὰ ἑλληνικά καὶ τὰ λατινικά. Ἀλλὰ περισσότερον ἀπὸ τὰς ἀρχαίας γλώσσας, ἡγάπα κάτι ἄλλο. Εἶχε διέλθῃ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν διασχίζων διὰ λέμβου τὰ ὕδατα τοῦ Λεῖ-γῆρος. Ἐκτοτε χρονολογεῖται ὁ ἔρως του πρὸς τὰ ναυτικά, ἡ κλίσις του πρὸς τὸ ὕδωρ.

Ο Πέτρος, ὁ δευτερότοκος, πολὺ δυνατὸς εἰς τὰ μαθηματικά, ἀνώτερα καὶ κατώτερα, ἔτρεφεν ὄνειρα ἀεροναύτου. Εἶχε διέλθῃ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν διασκεδάζων μὲ μικρὰ χάρτινα ἀερόστατα καὶ μὲ ἀετούς. Ἐκ τούτου ἡ κλίσις του πρὸς τὸν αἶρα.

Ο Στέφανος πάλιν, ὁ τρίτος καὶ τελευταῖος, ἡγάπα τὴν ἀργίαν καὶ τὴν ῥέμβην, δὲν ἠσθάνετο δὲ καμμίαν ἰδιαιτέραν κλίσιν, καμμίαν προτίμησιν διὰ τίποτε. Τῷ ἤρσεκε νὰ περιφέρεται ἀσκόπως, νὰ ἐξαπλώνεται ἐπάνω εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ νὰ κυτάξῃ τὸν ἥλιον ἢ τὴν σελήνην. Ἦτο ὀκνηρὸς καὶ φιλόσοφος, κάκιστα πράγματα καὶ τὰ δύο, καθαυτὸ ἀνοησία, καὶ τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ φιλοσοφία του συνίστατο εἰς τὸ νὰ μὴ κάμνῃ τίποτε καὶ νὰ νάμασιν τὰ πάντα ἀπὸ τὴν προστασίαν τῆς νεράιδας Μαντζουράνας!

Εἴπομεν ἤδη ὅτι εἰς γηραιὸς ὑπῆρθε συνεισφορά τοῦ προσωπικόν τοῦ πύργου. Ὡνομάζετο Λευκίας καὶ ἦτο συγχρόνως κηπουρὸς, μάγειρος, οἰκονόμος τοῦ πύργου καὶ θαλαμηπόλος τοῦ ἱππότου. Ο κύριός του ἐμίσει φοβερά τὴν φλυαρίαν διὰ τοῦτο ὁ ὑπηρέτης του δὲν ὠμίλει καὶ δὲν ἀπεκρίνετο εἰμὴ διὰ νευματῶν, σπουδάσας ἐν εἰδικὸν βιβλίον τοιαύτης ἀφώνου συνεννοήσεως, ἐκ τῶν ἐν χρήσει εἰς τινὰ Μοναστήρια, ὅπου ἡ ὁμιλία ἀπαγορεύεται, καὶ τὸ ὅποιον ἐπίτηδες εἶχε ξεθάψῃ ἀπὸ τὴν βιβλιοθήκην του ὁ κύριος Μαντζουράνας. Παραδείγματος χάριν, εἶνε Παρασκευὴ καὶ ὁ Λευκίας θέλει νὰ μάθῃ τί εἶδους ἰχθὺν ἐπιθυμεῖ νὰ φάγῃ ὁ κύριός του; Μιμεῖται τὴν οὐρανὸν τοῦ ἰχθύος, κινῶν τοὺς δακτύλους κατὰ τρόπον ἰδιαιτέρον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐμφαίνεται τὸ εἶδος. Θέλει νὰ εἴπῃ τίποτε περὶ γάλλου; Φέρει τὸν μικρὸν δάκτυλον εἰς τὸ στόμα, καὶ θηλάζει ὅπως τὸ βρέφος. Καὶ οὕτω καθέξῃς.

Καὶ τώρα, ἀφ' οὗ ἀνεγνώσατε καὶ ἐμάθατε ὅλα αὐτά, ἐτοιμασθῆτε νὰκού-σετε τὴν ἀληθῆ, ἂν καὶ κάπως παράδοξον, τὴν διασκεδαστικὴν, ἀλλὰ καὶ πολὺν διδακτικὴν ἱστορίαν τῶν τριῶν ἀδελφῶν, Ἰωάννου, Πέτρου καὶ Στεφάνου Μαντζουράνας.

[Ἔπεται συνέχεια]

(Κατὰ τὸ γαλλικὸν τοῦ Αἰμὲ Ζιρών.)

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΤΙ ΕΙΔΕΝ Η ΣΕΛΗΝΗ

Ἀκόψε δὲν φαίνεται ἡ Σελήνη, ἡ ἀγαπητὴ μου φίλη, ἡ ὁποία κάθε νύκτα μοῦ διηγεῖται ἀπὸ μίαν ὥραιαν ἱστορίαν, διὰ νὰ τὴν λέγω ὕστερα εἰς τὰ καλὰ παιδιὰ . . .

Μαῦρα καὶ πυκνὰ σύννεφα σκεπάζουν τὸν οὐρανόν. Κάθημαι μόνος εἰς τὸ παράθυρον τοῦ μικροῦ μου δωματίου, καὶ αἰσθάνομαι τὴν μόνωσίν μου ἀκόμη μεγαλύτεραν, κυττάζων κατὰ τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ μὴ βλέπων καὶ τὴν φίλην μου Σελήνην, ἡ ὁποία τώρα βέβαια θὰ ἔχῃ ἀνατεῖλῃ. Ὡ, ἂν δὲν ἦσαν τὰ σύννεφα, θὰ τὴν εἶδον καὶ ἀπόψε.

Καὶ συλλογίζομαι: Τί ἄρα γὰρ θὰ μοῦ ἔλεγε πάλιν ἡ Σελήνη; Ποίαν ὥραιαν ἱστορίαν θὰ μοῦ διηγείτο, διὰ νὰ τὴν εἴπω ὕστερα εἰς τὰ καλὰ παιδιὰ; . . .

Πόσα ἠξεύρει, πόσα εἶδεν ἡ γηραιὰ μου φίλη ἀπὸ τὸν καιρὸν που ἐδημιουργήθη! . . . Αἱ ἀκτίνες της ἐφώτισαν τὰ ὕδατα τοῦ Κατακλυσμοῦ. Μὲ τὸ ἴδιον γλυκὺ μειδίαμα, τὸ ὅποιον μοῦ χαρίζει τόσον συχνά, ἐχαιρέτισεν ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ τὸν θόλον τὴν Κιβωτὸν τοῦ Νῶε, καὶ πρὸ τῆς περιστερᾶς ἀκόμη, ἔφερον εἰς τοὺς ἐνόικους τῆς τῆς παρηγορίαν, ὅτι μετ' ὀλίγον ἐκ τῶν ὑδάτων θάνουν πεντὴ ἡ γῆ μὲ τὴν χλοερὰν της στολήν. . . . Ὅταν ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ἐκάθητο παρὰ τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος καὶ ἐθόρηνει τὴν συμφορὰν του, ἡ Σελήνη ἠτένισε μὲ λύπην τὰς ἰτέας ἐπὶ τῶν ὀπίων οἱ ἐξόριστοι εἶχον ἀναρτήσῃ τὰς λύρας των. . . . Ὅταν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἐτελείεσαν ὁ Παρθενὼν καὶ ἔλαμψεν ὁ περικαλλὴς μαρμάρινος Ναός, πρώτη ἡ Σελήνη ἔστειλε φιλήματα θαυμασμοῦ εἰς τὸ ἀθάνατον ἔργον τοῦ Ἰκτίνου καὶ τοῦ Φειδίου. . . . Αὕτῃ ἐπίσης ἐφώτισε καὶ τὸν Ναπολέοντα μὲ τὸ μελαγχολικὸν της φῶς, ὅταν ἐξόριστος εἰς τὴν Ἀγίαν Ἐλένην, ἐρρέμβανεν ἀπὸ τοῦ ἐρήμου βράχου του, βλέπων τὸν ἀπέραντον Ὁκεανὸν καὶ πλάτων φιλόδοξα ὄνειρα. . . .

Ὡ, πόσα, πόσα πράγματα ἠμποροῦσε νὰ μας διηγηθῇ ἡ Σελήνη! Δι' αὐτὴν ὁ κόσμος εἶνε ὡς ἐν παμμέγιστον βιβλίον, πληρὴς εἰκόνων καὶ ἱστοριῶν, ἐκ τῶν ὥραιότερων.

Γηραιὰ μου φίλη, λοιπὸν ἀπόψε δὲν θὰ σε ἴδω; Δὲν θὰ γράψω εἰς τὸ βιβλίον μου τὴν ἱστορίαν πού θὰ μοῦ διηγείτο, καὶ δὲν θὰ προσθέσω μίαν εἰκόνα; — Ἀλλ' ἰδοὺ! Τὰ σύννεφα διεσχίσθησαν καὶ μία ἀκτίς ἀργυρᾶ ἔλαμψε καὶ μ' ἐφώτισεν ἐξαίφνης. Μόλις εἶδα τὸ ἱλαρὸν πρόσωπον τῆς Σελήνης, καὶ τὰ σύννεφα τὸ ἐσκέπασαν πάλιν ἀμέσως. Ἀλλ' ἡ γηραιὰ μου φίλη δὲν ἠθέλησε νὰ με ἀφήσῃ χωρὶς ἓνα κἄν χαιρετισμόν!

(Ἐκ τῶν τοῦ ΑΝΔΡΕΑΝ)

ΑΥΘΕΝΤΗΣ ΚΑΙ ΔΟΥΛΟΣ

Πλούσιός τις, δέσας ποτὲ τὸν δούλόν του εἰς ἓν δένδρον, τὸν ἔδερεν ἀλύπητα. Δερβίτης, διερχόμενος ἐκείθεν, ἠγανάκτησε καὶ εἶπε:

— Τέκνον μου, ὁ παντοδύναμος καὶ πολυεὐπλαγχνός Θεός, ἀφ' οὗ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὁμοίον σου, τὸν ἔταξεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν σου καὶ σ' ἔκαμε κύριόν του καὶ αὐθέντην του. Ἔσο λοιπὸν εὐγνώμων πρὸς τὸν Θεόν, συλλογίζομενος τοῦτο, καὶ μὴ μεταχειρίζεσαι εἰς τὸ ἐξῆς μὲ τόσην σκληρότητα τὸν ἄνθρωπόν σου, μήπως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως αἰσχυνηθῇς, ἂν ὁ δούλος αὐτοῦς φανῇ καλλίτερός σου. . . . Τὸ θλιβερότερον θέαμα, τὸ ὅποιον θὰ παρουσιάσῃ ἡ ἡμέρα τῆς Κρίσεως, εἶπεν ὁ προφήτης, θὰ εἶνε τὸ νὰ βλέπῃ τις εὐσεβεῖς μὲν καὶ ἀγαθοὺς δούλους εἰς τὸν παράδεισον, σκληροὺς δὲ καὶ ἀπανθρώπους κυρίους εἰς τὴν κόλασιν!

(Ἐκ τῶν τοῦ Πέρσου ποιητοῦ ΣΑΛΛΗ)

«Ο ΜΙΚΡΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ»

«ΠΡΟΣ ΔΙΑΔΟΣΙΝ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Πράγματα καὶ θαύματα ἔχω νὰ σας ἀναγγεῖλω σήμερον.

Δύο φίλοι μου ἐκ τῶν μᾶλλον ἀφωσιμένων, ὅπως, πιστεύω, εἶνε οἱ περισσότεροι φίλοι μου, ὁ Χαρίλαος Π. Φίτσιος καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Ι. Ζάχος — τοὺς ὁποίους θὰ ἐγνωρίζετε καλλί-τερα ἂν εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ εἴπω τὰ ψευδωνύματά των, — ἱδρυτὰν πρὸ πολλοῦ ἓνα σύλλογον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Μικρὸς Σύλλογος» τοῦ ὁποίου ἀποκλειστικὸς σκοπὸς εἶνε ἡ διάδοσις τοῦ περιοδικοῦ μας.

Τὰ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Συλλόγου τούτου, ὡς καὶ τὰ αποτελέσματά του, εἶχον σκοπὸν νὰ τα τηρήσουν μυστικά μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου 1898, διὰ νὰ μοῦ κάμουν, τότε μόνον, μίαν ὥραιαν ἐκπλήξιν. Ἀλλ' ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Χαλὰς μου Κόσμου τοὺς ἠνάγκασε νὰποκαλύψουν ἀπὸ τώρα τὴν Σύλλογόν των, τὸν ὅποιον εἶχον ἱδρῶσῃ, σημειώσατε, πολὺ πρὶν ἀναγνώσουν τὰ περὶ τῶν Ἀγγλικῶν Συλλόγων, ἐμπνευσθέντες τὴν ὥραιαν ἰδέαν μόνον ἐκ τῆς πρὸς ἐμὲ ἀγάπης των!

Αὐτὰ μοῦ γράφουν ἐν κοινῇ ἐπιστολῇ καὶ οἱ δύο, καὶ μοῦ ἐσωκλείουν τὰς ὥ-ραιάς καὶ εὐχλότους ἐκκλήσεις τὰς ὁποίας ἐτύπωσαν — μὲ χρυσὰ γράμματα μάλιστα, — καθὼς καὶ τὰ διπλώματα τῶν Μελῶν τοῦ Συλλόγου, τυπωμένα ἐπίσης, καὶ ἐν σχέδιον κανονισμοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν ἐτυπώθη ἀκόμη.

Κατὰ τοῦτον, ὁ «Μικρὸς Σύλλογος» ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἱδρυτὰς (Ζάχον καὶ Φίτσιον) ἀπὸ τοὺς Ἀντιπροσώπους των εἰς ἄλλας πόλεις καὶ ἀπὸ τὰ Μέλη. Ἐδρα τοῦ Συλλόγου εἶνε ἡ Χαλκίς (οἱ ἱδρυταὶ εἶνε ἐκ Βόλου, ἀλλὰ τώρα μένουσιν ἐν Χαλκίδι.) Διὰ νὰ γίνῃ κανεὶς Μέλος

τοῦ Συλλόγου ἢ Ἀντιπρόσωπος, ἄρκει νὰ εἶνε συνδρομητὴς τῆς Διαπλάσεως καὶ νὰ καταβῇ πρὸς τοὺς ἱδρυτὰς. Ἐκτοτε δὲ καθέκον του θὰ εἶνε νὰ ἐνεργῇ, καθ' ὃν τρόπον ὀρίζει ὁ κανονισμὸς τοῦ ὁποίου θὰ λάβῃ γνώσιν, ὑπὲρ ἐγγραφῆς νέων συνδρομητῶν εἰς τὴν Διαπλάσιν.

Αὐτὰ ἐν συνόψει περὶ τοῦ «Μικροῦ Συλλόγου» τοῦ πρώτου ἱδρυθέντος. Ἐγὼ δὲν ἔχω παρὰ νὰ εὐχαριστήσω θερμῶς τοὺς ἀγαπητοὺς μου φίλους Ζάχον καὶ Φίτσιον, — καθὼς καὶ τὸν Θεὸν καὶ διδόντα τὸν ἱστορικόν, ὁ ὁποῖος μοῦ γράφει ὅτι συνεργάζεται μετ' αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου, — διὰ τὸ ἔξοχον τοῦτο δέγμα τῆς πρὸς ἐμὲ ἀγάπης των.

Καὶ ἐν Ἀθήναις ἐπίσης γίνεται σκέψις περὶ ἱδρύσεως Συλλόγου. Ἐλαβα ἤδη ἐπιστολὴν ἐνθουσιᾶν παρὰ τοῦ Οἰδίου τοῦ Τυράννου, ὁ ὁποῖος συνεννοήθει μετὰ τοῦ Μαυροπύργου καὶ π. ἱ. (διελθόντος κατ' αὐτὰς ἐξ Ἀθηνῶν) σκοπεῖ ὠρισμένως νὰ προβῇ εἰς τὴν ἱδρῶσιν τοιοῦτου σωματείου ἐκ συνδρομητῶν μου καὶ ζητεῖ τὰς ὁδηγίας μου.

Ἀν ἐνθυμηθῇτε τώρα καὶ τὰς ἄλλας ἐπιστολάς τὰς ὁποίας ἔλαβα — καὶ λαμβάνω πλείστας καθημερινῶς, — παρὰ συνδρομητῶν μου, ἐπιδιομαζόντων τὴν ἰδέαν καὶ προθυμῶν νὰ ἐργασθῶν ὑπὲρ αὐτῆς, δύνασθε νὰ συμπεράνετε ἀσφαλῶς, ὅτι ὑπάρχει ἤδη δὲ δὴ λωμὲν ἡ μία γενικὴ τάσις καὶ προθυμία, ἡ ὁποία ἐπιτρέπει τὴν πραγματοποίησιν ἑνὸς μεγάλου καὶ αληθῶς λαμπροτάτου σχεδίου.

Τὸ σχέδιον εἶνε νὰ ἱδρυθῶν πολλὰ σωματεῖα ἐκ συνδρομητῶν μου — θὰ ἴδωμεν πῶς θὰ ὀνομασθῶν, — ἂν ἐν εἰς ἐκάστην πόλιν, μὲ κέντρον τὰς Ἀθῆνας. Ὁ σκοπὸς των δὲν θὰ εἶνε μόνον ἡ διάδοσις τοῦ φύλλου μου, θὰ ἔχουν καὶ ἄλλον προωρισμόν, ἐπίσης εὐγενῆ καὶ ὑψηλόν. Οἱ Ἑλληνοπαῖδες φαίνεται ὅτι ἔχουν τὴν φιλοδοξίαν νὰ ὀπισστηρίζουν καὶ νὰ βελτιώσων διὰ τῆς διαδόσεως τοῦ περιοδικῶν των ἄλλ' ἔχουν βεβαίως καὶ ἄλλας φιλοδοξίας, καὶ ἄλλα ἰδεώδη, τὰ ὁποία ἐπίσης δύνανται νὰ θεραπεύσουν καὶ νὰ καλλιεργήσουν οἱ τοιοῦτοι Σύλλογοι.

Ἀλλ' αὐτὰ ὅλα, καθὼς σὰς εἶπα, εἶνε ἀκόμη ἐν σχεδίῳ. Θὰ το μελετήσω καλά, καὶ κατόπιν θὰ σας εἴπω, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ. Φαίνεται ὅτι μία ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας καινοτομίας τοῦ 1898 θὰ εἶνε οἱ Σύλλογοι. Πρέπει πρὸς τοῦτο νὰ συνεργασθῶμεν ὅλοι. Ἀναμένω λοιπὸν τὰς κηφείας σας καὶ τὰς ἐντυπώσεις σας

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ταῖν-Τσῶν, σὲ ποῖο βιβλίον θέλεις νὰ σου παρῇ αὐτὸ τὸ ἄνθος, διὰ νὰ μὴ το ἀνοίξῃς καὶ ἀλλᾶσῃ.

— Ἀ! . . . ἔστῃ γραμματικὴ μου!

Ἐστῇ δὲ τοῦ Ἀνδρείου Ἀργοναύτου

— Καλέ, καινούργιο σπῆτι κτίζει ὁ πατέρας σου;

— Δὲν ἠμποροῦσε βέβαια νὰ κτίσῃ παλῶ! . . . Ἐστῇ δὲ τῆς Ἀργίας Ἀμερικανίδος,

ΔΙΑΠΛΑΣΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΣΑΣ συνιστῶ τὸ νέον μυθιστόρημα, τὴν «Οἰκογενεὶαν Μαντζουράνα» — τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ἀπὸ τὸ σημερινὸν φύλλάδιον καὶ θὰ διαρκέσῃ μέχρι τέλους τοῦ 1897. Εἶνε ἔργον τοῦ γάλλου συγγραφέως Aimé Girou, τοῦ ὁποίου ἡ χάρις, ἡ εὐφυΐα, τὸ χιοῦμορ, ἡ ἐφευρετικότης, θὰ σας μαγεύσουν. Σπανίως ἀνεγνώστα πλέον ἔφυγον καὶ πλέον ἐνδιαφέρον μυθιστόρημα ἀπὸ τὴν «Οἰκογενεὶαν Μαντζουράνα». Θὰ σας παρουσιάσῃ ἐκπλήξεις, τὰς ὁποίας οὐδε κἄν φαντάζεσθε, ἀναγινώσκοντες τὸ ἀ' κεφάλαιον. Τοῦτο μόνον σὰς λέγω: ὅτι ἔχει σκηνὰς εἰς τὸν αἶρα, μέσα εἰς ἀερόστατον ἔχει σκηνὰς εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης ἔχει σκηνὰς εἰς τὰ ἔγκατα τῆς γῆς! Ἐπὶ πλέον δὲ κοσμεῖται καὶ μὲ πληθὺς εἰκόνων, ὅσων καὶ τὸ μυθιστόρημα ὥραιον καὶ περιέργον. — Εἶνε περιττὸν νὰ προσθέσω ὅτι εἶνε ἐν ἀπὸ τὰ διδακτικώτερα καὶ ἠθικώτερα βιβλία τοῦ κόσμου ἄλλως δὲν θὰ το ἐτέλεγα ποτέ, ὅσαυτ' ἐπὶ καὶ ἂν ἦτο.

Ἐν χαριτωμένον ἀνέκδοτον τῆς φιλάτης μου Γλυκείας Ἐλπίδος: Ἐγνώρισε μίαν δεσποινίδα ἔως 15 ἐτῶν, ἡ ὁποία ἤλθε κατ' αὐτὰς ἐξ Ἀγγλίας. Ἡ πρώτη της σκέψις ὑπῆρξε νὰ τὴν κάμῃ συνδρομητρίαν μου ἄλλ' ἡ δεσποινὴς τῇ ἀπήντησε: «Ἡ Διάπλασις εἶνε πολὺ μικρὰ δι' ἐμὲ». Τότε ἡ Γλυκεῖα Ἐλπίς ἐσκέφθη: «Ἀφ' οὗ ἡ Διάπλασις εἶνε μικρὰ δι' αὐτήν, πόσῳ μᾶλλον ἐγὼ!» Καὶ ἔκτοτε δὲν τὴν ἐπλησίασε πλέον!

Ο Ὀλυμπιονίκης μοῦ γράφει ἓνα σωρὸν πράγματα — καὶ τί ὥραία! — ἀπὸ τὴν ἐν Κηφισίᾳ ἐπαυλὶν του. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, λυπεῖται ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ξεσπαθῶσιν, διότι ἔχει μόνον παιδιὰ καλῶν οἰκογενεῶν κατοικοῦν, τὰ ὁποία ὅλα εἶνε συνδρομηταὶ μου. Προσθετεῖ δὲ: «Καλὴ οἰκογενεὶα ἄνευ σοῦ, δὲν εἰμπορεῖ νὰ ὑπάρῃ!» Τὶ κολακευτικόν!

Οχι βέβαια, Μοράκριβη Χαρά! Θέλεις ἐσὺ νὰ μ' ἐρωτήσῃ κανεὶς, ποῖα εἶνε αὕτῃ ἡ Μοράκριβη Χαρά, πού ἔχει τόσῳ ὥραιον ψευδώνυμον, καὶ ἐγὼ νὰ γράψω ἐδῶ φαρδύ-πλατὺ τὸ ὄνομά σου; Ποτέ!

Τόσος τρόμος μὲ κατέλαβεν, ὅταν μοῦ εἶπαν ὅτι πυρκαϊὰ ἐξεργάγῃ εἰς τὴν ὁδὸν Αἰδίου, μοῦ γράφει ἡ ἀγαπητὴ μου Χρυσὴ Ἀκτίς, ὥστε ἤρχισα νὰ κλαίω, νὰ κἀμνω κακὸ μεγάλο. . . τότε δὲ μόνον ἠσυχάσα ὅταν μ' ἐβεβαίωσαν ὅτι ἡ πυρκαϊὰ ἀπέγινε πολὺ ἀπὸ τὸ Γραφεῖόν σου. Μὰ τί ἀγάπη εἶνε αὕτῃ!

Κόλλες ὁλόκληρες θέλει γὰρ νὰ μοῦ πῇ ὅσα ἔχει νὰ μοῦ πῇ, ἡ γλυκεῖα Ποιμενικὴ Φλογέρα. Αὐτὴν τὴν φορὰν ὅμως οὐτε μίαν κέλλαν δὲν γεμίζει. Πῶς συμβαίνει αὐτό; Μήπως ἀλήθεια πιστεύει ὅτι μετ' ἑλπίδας;

Κρίσεις τῆς Ἀναγνωστοπούλας περὶ τῆς πυρκαϊᾶς: «Ἀν ἀφαιρέσῃ τις τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους ἔχει καὶ τὰς ζημίας τὰς ὁποίας φέρει (μικρὰ πράγματα, βλέπετε. . .) ἡ πυρκαϊὰ εἶνε κατὰ τὴν ἔκτατον, καὶ προπάντων τὴν νύκτα». — Τὸ αὐτὸ τοῦ Φθόνου τιμᾶται δραχμὰς 3,50.

Συμφωνῶ, Κουταλιανέ, ὅτι ἀπὸ τὰς δυσκολωτέρας Πν. Ἀσκήσεις εἶνε τὰ Μαθητὰ Γράμματα. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι δὲν εἶνε καὶ μία ἀπὸ τὰς ὥραιότερας! Ἐπειτα πολλοὶ φίλοι μου, — ὑπάρχουν βλέπετε, διάφορα γούστα, — προτιμοῦν τὰς δυσκολωτέρας.

Ἐννοεῖται, ἀγαπητέ Ἐκτορ Δεσφύλλας, ὅτι, ἀφ' οὗ κατ' ἀνάγκην θὰ εἰσέλθῃ εἰς γερμανικὸν Γυμνάσιον, πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃς τὰ ἑλληνικά κατ' οἶκον, διότι τέσσαρες ὥραι τὴν ἑβδο-

μάδα δὲν φθάνουν, καὶ μάλιστα διὰ τὸν εὐρισκόμενον εἰς ἔξωτον τόπον.

Πιστεύω, Νύμφη τῆς Ἀδύτου, ὅτι δὲν ἐχάθησαν τὰ τετράδια πού σου ἔστειλα κατὰ τὴν ἀπουσίαν σου. Ὅθ' οὐ σου τὰ ἔστειλαν ἀπὸ τὸ σπῆτι. — Ἀ, εὐρίσκειαι εἰς θαυμασίαν ἐξοχὴν! Ἀγαπητὴ μου Εὐλὶα Γέρουζεν, τὸ ψευδώνυμον πού ζητεῖς τὸ ἔχει ἄλλῃ. Ἐχάρην πολὺ πού μοῦ ἔγραψες καὶ ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά.

Πολὺ μὲ νύχαισεν ἡ περιγραφή τῆς ἐκδρομῆς σου, Νεράϊδα τοῦ Ἀλφειοῦ. Ἐμαθα δὲ καὶ κάτι τι: ὅτι αἰεὶ τὰ Λάμυρα, τῆς Στραποῦρις καὶ ἐν γένει εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς Ἀνδρου, δὲν χορεύουν εἰς τὸ ὑπαίθριον, ὅπως εἰς τὰ χωρία τῆς Ἀττικῆς καὶ ἄλλου, ἀλλὰ μέσα εἰς τὰς οἰκίας. Χορεύουν δὲ μὲ πολλὴν χάριν ὅχι μόνον συρτὸν ἀλλὰ καὶ εὐρωπαϊκούς χορούς. Σὺ λοιπὸν τί ἐχόρευες;

Ο φίλος μου Ἀνδρέας Εὐζωνος ἐνόησεν, ὅτι εἰς τὴν λύσιν τῆς ὑπ' ἀρίθ. 328 Συνθέσεως λέξεων ἐργάτη ἐσφαλμένως Ἀναξαγόρας ἀντὶ νὰ γραφῇ τὸ ὄρθον Ἀνάξαρδος. Καὶ τῷ ὄντι: «Ὁ Ἀναξαγόρας δὲν ἦτο βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ἀλλὰ τοῦ Ἀργίου, δὲν ἐχαρκτηρίσθη δὲ μᾶλλον ὡς φιλόσοφος, διδάσκαλος καὶ φίλος Περικλέους καὶ Σωκράτους. Ἀπεναγίστα ὁ Ἀναξαρδὸς ὑπῆρξε βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, υἱὸς τοῦ Εὐρυκράτους, ἐκ τοῦ οἴκου (καὶ ὅχι τῆς οἰκίας) τῶν Ἀγιδῶν. Βλέπετε τί σοφὸς πού εἶνε ὁ Ἀνδρέας Εὐζωνος;

Τὶ εὐγενὲς τὸ Ρόδον τοῦ Ἀπριλίου! Πόσον τὸ εὐχαριστῶ! . . . Μὲ προσκαλεῖ νὰ ὑπάγω νὰ μείνω ὅσον θέλω εἰς τὴν ἐξοχὴν του, τὴν ὁποῖαν μοῦ περιγράφει μὲ τὰ ὥραιότερα χρώματα, καὶ μοῦ ὑπόσχεται ὅτι θὰ διασκεδάσω λαμπρά. Φρονεῖ μάλιστα ὅτι αὕτῃ τὴ δουλειὰ πρέπει νὰ κάμνω ὅλον τὸ καλοκαίρι, νὰ γυρίζω ἀπὸ ἐξοχῆς εἰς ἐξοχὴν, φιλοξενουμένη ὑπὸ τῶν φίλων μου καὶ ἀναπαυομένη ἀπὸ τοὺς κόπους πού κάμνω δι' αὐτούς. — Ναί! ἀλλὰ τὸ φύλλον;

Τὸ πουλάκι μοῦ ἐπέταξεν ὡς τὴν Σύρον καὶ ἤκουσε τὸν φιλάτον μου Μικρὸν Ἰππία νὰ λέγῃ πρὸς ἓνα φίλον του: «Νὰ γραφθῇ εἰς τὴν Διάπλასιν» εἶνε ὥραιον περιοδικόν, θὰ γυρίσῃ 7 δραχμὰς ἀπὸ τὴ μαμά σου καὶ θὰ μοῦ τὰς δώσῃς νὰ σε γράψω». Δύο λόγια καὶ δεμένα, πού λέγει ὁ λόγος!

Ἐν ἐπεισοδίον ἐκ τῶν μυθίων τῆς πυρκαϊᾶς μοῦ διηγεῖται ἡ Τοῦδης Ἀρτεμῖς. Λωποδύται ἐκλεψάν τὸ πορτοφόλι μίᾳ πτωχῆς γυναίκας, ἡ ὁποία ἐπῆγε νὰ ἰδῇ τὴν πυρκαϊάν. Τὸ πορτοφόλι της εἶχε μέσα 30 δραχμὰς, τὰς ὁποίας ἡ πτωχὴ πρὸ ὀλίγου εἶχε δανεισθῇ ἀπὸ μίαν φίλην της, διὰ νὰ πληρώσῃ τὸ ἐνοικίον της. Φαντασθῆτε λοιπὸν τί θῆνος πού ἐγένεν. . . ἡ καίμενη!

Ἐλαβὰ ὑπὸ σημείωσιν τὴν πρότασίν σου, Φιλέλλην Μικρασιάτα, καὶ θὰ σκεφθῶ ἂν εἶνε δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ. Ὡς πρὸς τὰς ἀνταλλαγὰς, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃς παράπονον, διότι ἀμύπολλοι σοῦ ἔστειλαν τετράδια καὶ ὁλονέν σου στέ

